

Pašvaldības profils

APVIENOTAIS

SALDUS **NOVADS**

Saturs

1.	Novadu veidojošās pilsētas un pagasti	2
2.	Apvienotā Saldus novada teritorijas raksturojums	2
3.	Iedzīvotāju skaits un tā prognozes	4
4.	Budžets	5
4.1.	2018. gada budžeta ieņēmumi un izdevumi	5
4.2.	2019. gada budžeta ieņēmumu plāns	5
4.3.	Administratīvie izdevumi	6
4.4.	Iemaksas pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondā (PFIF)	7
4.5.	Pašvaldības budžeta iedzīvotāju ienākumu nodokļa (IIN) ieņēmumi uz 1 iedzīvotāju	8
4.6.	Pašvaldības budžeta izdevumi izglītībai uz vienu izglītojamo	9
5.	Investīcijas	10
6.	Darbaspēka migrācija	13
7.	Pašvaldību iespējas uzņēmējdarbības veicināšanā	14
8.	Vispārējās izglītības iestādes	14
9.	Pārvaldība un pakalpojumi	15
9.1.	Valsts un pašvaldības vienotie klientu apkalpošanas centri	15
9.2.	Pagastu pārvalžu izvietojums	15
10.	Pašvaldību sadarbība	15
11.	Teritoriju ekonomiskās aktivitātes izvērtējums	16

1. Novadu veidojošās pilsētas un pagasti

Pašlaik esošais novads, republikas pilsēta	Pilsēta, pagasts	Teritorijas attīstības līmeņa indekss, vienības (vieta 110 grupā, sākot ar lielāko rādītāju; republikas pilsētai vieta 9 grupā) <i>Valsts reģionālās attīstības aģentūras dati</i>			
		2014	2015	2016	2017
Brocēnu novads	1. Blīdenes pagasts 2. Brocēnu pilsēta 3. Cieceres pagasts 4. Gaiķu pagasts 5. Remtes pagasts	-0,025 (37)	-0,127 (45)	-0,121 (46)	0,045 (30)
Saldus novads	6. Ezeres pagasts 7. Jaunauces pagasts 8. Jaunlutriņu pagasts 9. Kursīšu pagasts 10. Lutriņu pagasts 11. Nīgrandes pagasts 12. Novadnieku pagasts 13. Pampāļu pagasts 14. Rubas pagasts 15. Saldus pagasts 16. Saldus pilsēta 17. Šķēdes pagasts 18. Vadakstes pagasts 19. Zaņas pagasts 20. Zirņu pagasts 21. Zvārdes pagasts	0,031 (33)	-0,007 (34)	-0,018 (36)	-0,084 (41)

2. Apvienotā Saldus novada teritorijas raksturojums

SIA “Karšu izdevniecība Jāņa sēta” jaunveidojamo pašvaldību teritoriju izpētes darba materiāls

Saldus ir rosīga Dienvidkurzemes pilsēta Cieceres upes krastos, apmēram pusotras stundas brauciena attālumā no Rīgas. Par lielāku apdzīvoto vietu Saldus sāka veidoties jau viduslaikos, kad šeit tika uzcelta Livonijas ordeņa pils. Saldus nozīme pieauga Kurzemes un Zemgales hercogistes laikā. Uzplaukstot hercogistes ekonomikai (17. gs.), Saldus kļuva par nozīmīgu tirdzniecības un manufaktūru centru. Te darbojās linu austuve, ādu mītuves, gateris, dzelzs ceplis, lielpabalu lietuve u.c. uzņēmumi, kuru ražojumi pa Cieceres un Ventas ūdensceļiem tika nogādāti Kuldīgā un Ventspilī, no kurienes tos eksportēja uz ārvalstīm. Pēc postījumiem zviedru karaspēka iebrukuma laikā 1659. gadā Saldus zaudēja agrāko nozīmi, lielākai rosībai atsākoties tikai divus gadsimtus vēlāk, kad Cieceres upes kreisajā krastā muižas zemi sāka izpārdot apbūves gabaliem (1856. g.). Saldū darbu sāka vairākas fabrikas. Miestam strauji augot, tas atkal kļuva par nozīmīgāko novada saimniecisko un kultūras centru, iedzīvotāju skaitam sasniedzot 6 tūkst. (1914. g.). Pilsētas tiesības Saldum tika piešķirtas 1917. gadā.

Latvijas brīvvalsts laikā, kad Saldus bija otra lielākā Kuldīgas apriņķa pilsēta, ievērojami paplašinājās pilsētas teritorija. Pilsētai nozīmīga bija 1929. gadā pabeigtā Liepājas–Glūdas dzelzceļa izbūve, kas Saldum nodrošināja tiešu satiksmi ar Rīgu.

Padomju varas laikā pēc apriņķu likvidācijas (1949. g.) Saldus kļuva par jaunizveidotā Saldus rajona centru, šādā statusā paliekot līdz 2009. gadam. Šajā laikā Saldus strauji attīstījās. Pilsētā tika izvietotas rajona teritoriju apkalpojošas iestādes un dienesti, būvētas sabiedriskās ēkas. Lielākie pilsētas uzņēmumi bija “Lauktehnika”, mēbeļu cehs, gaļas kombināts un pienotava. Daudzi lieli uzņēmumi izveidojās Saldus pievārtē: cementa un šīfera kombināts Brocēnos, viens no bagātākajiem kolhoziem Druvā, mežrūpniecības saimniecība Mežvidos un putnu fabrika Straumēnos. Iedzīvotāju skaits Saldū sasniedza 12,5 tūkst. (1991. g.), bet kopā ar piepilsētas teritoriju – 19 tūkst., Saldum izvirzoties par 3. lielāko centru Kurzēmē aiz Liepājas un Ventspils.

Pēc neatkarības atjaunošanas sākās sarežģītais pārejas process no brūkošās komandekonomikas uz brīvā tirgus ekonomiku. Lielākā daļa Saldus padomju laika uzņēmumu zemās efektivitātes un pieredzes trūkuma dēļ nespēja pielāgoties darbībai apstākļos, kur visu nosaka konkurētspēja. Tomēr

atšķirībā no lielākās Latvijas teritorijas daļas Saldus pusē veiksmīgāk izdevies piesaistīt privātās investīcijas, kas veco uzņēmumu vietā ļāvis izveidoties daudziem jauniem un konkurētspējīgiem uzņēmumiem, saglabājot rūpniecību kā galveno saimniecības nozari. Latvijā zināmākais piemērs ir mūsdienīgas cementa rūpnīcas būve Brocēnos, taču lielākā pievienotā vērtība tiek radīta jaunajos Saldus kokapstrādes (piemēram, “Pata Saldus”), metālapstrādes, zivju apstrādes, dzīvnieku barības ražošanas un šūšanas uzņēmumos. Tāpat Saldū veiksmīgi darbojas lieli ceļu būves, transporta un degvielas tirdzniecības uzņēmumi. Ar tik daudzveidīgu nozarstrukturū var lepoties reti kura Latvijas pilsēta.

Vēl viena Saldus īpatnība ir lielā iedzīvotāju daļa (5 no 15 tūkst.), kas dzīvo piepilsētas teritorijā – Brocēnos, Druvā u.c. apdzīvotajās vietās līdz 8 km attālumam no pilsētas centra. Pēc šajā teritorijā uzņēmējdarbībā radītās pievienotās vērtības¹ – 106 milj. EUR (40% no tās piepilsētā) Saldus apsteidz pat tādas iedzīvotāju skaita ziņā lielākas Latvijas pilsētas kā Cēsis un Tukumus. Protams, faktiskais Saldus ietekmes areāls ir daudz plašāks un pavisam noteikti aptver bijušo rajona teritoriju, iestiepjoties arī Skrundas un Kandavas novadā. Šīs teritorijas iedzīvotāju ikdiena ir cieši saistīta ar Saldu, kur daudzi no tiem strādā, mācās, iepērkas vai izmanto citus pakalpojumus.

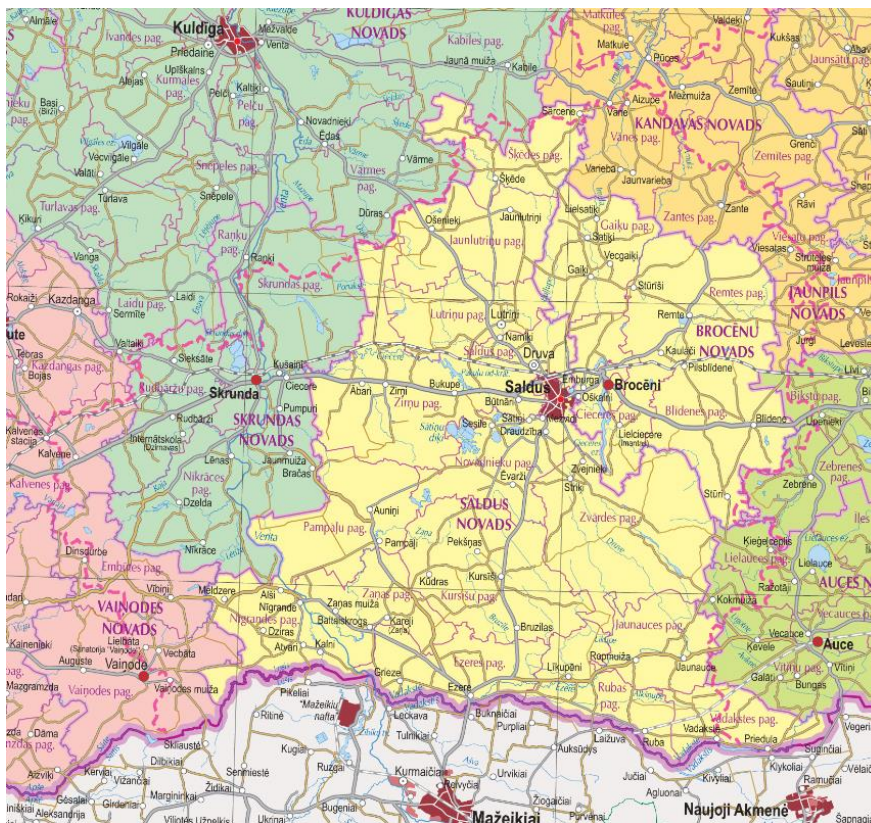
Nemot vērā, ka, ceļoties darba ražīgumam tradicionālajās saimniecības nozarēs – lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un kūdras ieguvē, kas ir galvenais iztikas avots lauku iedzīvotājiem, nodarbināto skaits samazinās ievērojami straujāk nekā laukos dzīvojošo skaits, bez darba palikušie iedzīvotāji dodas strādāt vai pārcēlās uz dzīvi vietās, kur ekonomiskā aktivitāte piedāvā lielākas iespējas. Lai arī Saldus apkaimē uzņēmējdarbība attīstās veiksmīgāk nekā daudzviet citur Latvijā, tā nav spējusi radīt tik daudz darbavietu, lai būtiska daļa bez darba palikušo apkaimes iedzīvotāju nedotos uz Rīgu vai ārvalstīm. Dažkārt noteicošais pat nav darbavietu trūkums, bet ceļu neapmierinošais stāvoklis, kas apgrūtina perifērijas iedzīvotājus ikdienā mērot ceļu uz pilsētu. Diemžēl valstij un pašvaldībām hroniski pietrūkst resursu ceļu un citas infrastruktūras uzturēšanai, jo publiskais sektors kopumā nedarbojas pietiekami produktīvi. Augošās izmaksas publisko pakalpojumu tīkla uzturēšanai, kas, samazinoties iedzīvotāju skaitam, kļūst aizvien neefektīvāks, neļauj pašvaldībām atvēlēt vairāk līdzekļu ne ceļu uzturēšanai, ne citiem uzņēmējdarbību veicinošiem pasākumiem. Taču tikai uzņēmējdarbības tālāka attīstība ilgtermiņā straujāk varētu palielināt nodokļu ieņēmumus un celt iedzīvotāju labklājību.

Pēc 2009. gadā realizētās administratīvās reformas Brocēniem, kas faktiski ir pārsvarā rūpnieciska Saldus piepilsēta, tika deleģētas tādas pašas rajona līmeņa pārvaldes funkcijas, kādas līdz tam pildīja Saldus. Šī ekonomiski pilnīgi nepamatotā lēmuma rezultātā nepilnu 7 km attālumā tika veidotas paralēlas administratīvās struktūras. Neraugoties uz to, ka Brocēnos, pateicoties jaunās pašvaldības aktivitātēm, veiksmīgi realizēti daudzi tādi projekti, kuru pieredzi būtu vērts pārņemt arī citām pašvaldībām, paralēlu administratīvo struktūru eksistence tik nelielā attālumā nav veicinājusi vairāku valstij svarīgu reformu realizāciju, kas vērsta uz produktivitātes celšanu publiskajā sektorā. Spilgtākais apliecinājums tam ir dārgākā pašvaldību sniegtā pakalpojuma – vidusskolas uzturēšana neatbilstošam skolēnu skaitam (62 vidusskolēni Brocēnu vidusskolā 2018. g. 1. septembrī) apstākļos, kad blakus esošajā Saldū nepopulārā, bet noteikti vajadzīgā vidusskolu tīkla optimizācija mērķtiecīgi tiek turpināta, pat esot ievērojami lielākam skolēnu skaitam.

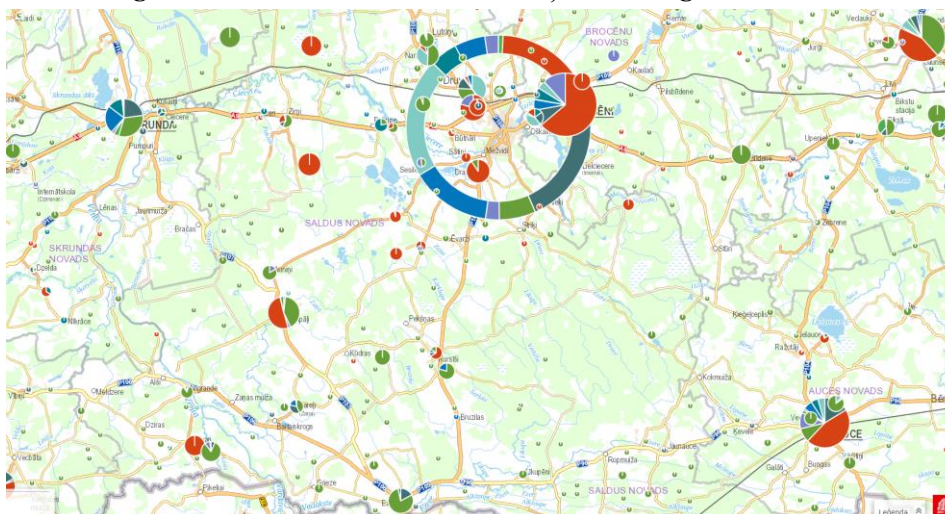
Administratīvi teritoriālā reforma paredz apvienotā Saldus novada izveidi bijušā rajona teritorijā, apvienojot Brocēnu un Saldus novadu, pārliekot akcentu no bieži vērojamās neproduktīvās savstarpējās šo pašvaldību konkurences uz integrētu un racionālu kopīgo resursu un pozitīvās pieredzes izmantošanu.

Apvienotais novads pievienotās vērtības apjoma ziņā (138,2 milj. EUR) apsteigtu 21 no 35 VARAM piedāvāto pašvaldību teritorijām, bet, rēķinot pievienoto vērtību uz 1 iedzīvotāju (4,9 tūkst. EUR), tas ierindotos 8. vietā. Platības ziņā (2178 km²) Saldus apvienotais novads būtu 15. lielākais, bet iedzīvotāju skaita ziņā (28 tūkst.) – 25. Diemžēl nelabvēlīgā demogrāfiskā situācija un negatīvās migrācijas tendences, īpaši nomaļākajos pagastos, neļaus izvairīties no tālākas depopulācijas, un sagaidāms, ka no 2018. līdz 2030. gadam iedzīvotāju skaits apvienotajā Saldus novadā saruks par 21%.

¹ Šeit un turpmāk termins “pievienotā vērtība” attiecināts uz uzņēmējdarbībā samaksāto algu fondu ar visiem nodokļiem un gūto peļņu (pirms nodokļiem), kas “Karšu izdevniecībā Jāņa sēta” atbilstoši VID, CSP u.c. avotu informācijai ar dažādu algoritmu palīdzību sadalīta pa uzņēmumu vietējām vienībām pēc to faktiskās darbības vietas. Aprēķinā izmantoti 2017. gada dati par visiem uzņēmumiem, kuru apgrozījums pārsniedz 70 tūkst. EUR.

*Saldus optimālais sasniedzamības areāls un VARAM piedāvātā apvienotā novada teritorija.
Fragments no “Karšu izdevniecībā Jāņa sēta” sagatavotās kartes*

*Uzņēmējdarbībā radītā pievienotā vērtība (apļa laukums proporcionāls vērtības apjomam).
Fragments no “Karšu izdevniecībā Jāņa sēta” veiktās analīzes*

3. Iedzīvotāju skaits un tā prognozes

Pašlaik esošais novads	Iedzīvotāju skaits 2018. gada sākumā (CSP)	Izmaiņas pret 2009. gadu	Iedzīvotāju skaita prognozes uz 2030. gadu (Jāņa sēta, 2019)
Brocēnu novads	5622	-18%	4630
Saldus novads	22422	-18%	17459
Apvienotais SALDUS NOVADS	28044	-18%	22089
Vieta Latvijā pēc administratīvi teritoriālās reformas (ATR), sākot ar pēc iedz. sk. lielāko	25 / 35		25 / 35

(Avoti: Centrālā statistikas pārvalde (turpmāk — CSP); SLA “Karšu izdevniecība Jāņa sēta”)

4. Budžets

4.1. 2018. gada budžeta ieņēmumi un izdevumi

2018. gada pamatbudžets (Izpilde no gada sākuma)

BUDŽETS	Saldus novads	%	EUR/iedz.	Brocēnu novads	%	EUR/iedz.
KOPĀ IEŅĒMUMI	30 268 347	100%	1 349,9	7 415 698	100%	1 319,0
Nodokļu ieņēmumi	15 250 405	50%	1 349,9	3 589 234	48%	638,4
Ienākuma nodokļi	13 153 739	43%	680,2	3 055 813	41%	543,5
Īpašuma nodokļi	1 997 881	7%	586,6	533 421	7%	94,9
Nenodokļu ieņēmumi	797 333	2,6%	35,6	487 213	7%	86,7
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	1 532 585	5%	68,4	330 529	4%	58,8
Transferti	12 688 024	42%	565,9	3 008 722	41%	535,2
Valsts budžeta transferti	12 360 156	41%	551,3	2 711 626	37%	482,3
t.sk.						
Pašvaldību budžetā saņemtā dotācija no PFIF	3 469 369	11%	154,7	939 797	13%	167,2
Pašvaldību budžetu transferti	293 220	1%	13,1	297 096	4%	52,8

BUDŽETS	Saldus novads	%	EUR/iedz.	Brocēnu novads	%	EUR/iedz.
KOPĀ IZDEVUMI (atbilstoši funkcionālajām kategorijām)	35 647 150	100%	1 589,8	7 990 283	100%	1 421,3
Vispārējie valdības dienesti	3 954 532	11%	176,4	1 596 866	20%	284,0
Aizsardzība	0	0%	0,0	0	0%	0,0
Sabiedriskā kārtība un drošība	353 416	1%	15,8	162 023	2%	28,8
Ekonomiskā darbība	1 273 305	4%	56,8	699 910	9%	124,5
Vides aizsardzība	42 403	0,1%	1,9	0	0,0%	0,0
Teritoriju un mājokļu apsaimniekošana	9 670 095	27%	431,3	941 828	12%	167,5
Veselība	17 711	0,05%	0,8	12 594	0,2%	2,2
Atpūta, kultūra un reliģija	2 497 714	7%	111,4	1 102 822	14%	196,2
Izglītība	15 818 572	44%	705,5	3 160 319	40%	562,1
Sociālā aizsardzība	2 019 402	6%	90,1	313 921	4%	55,8

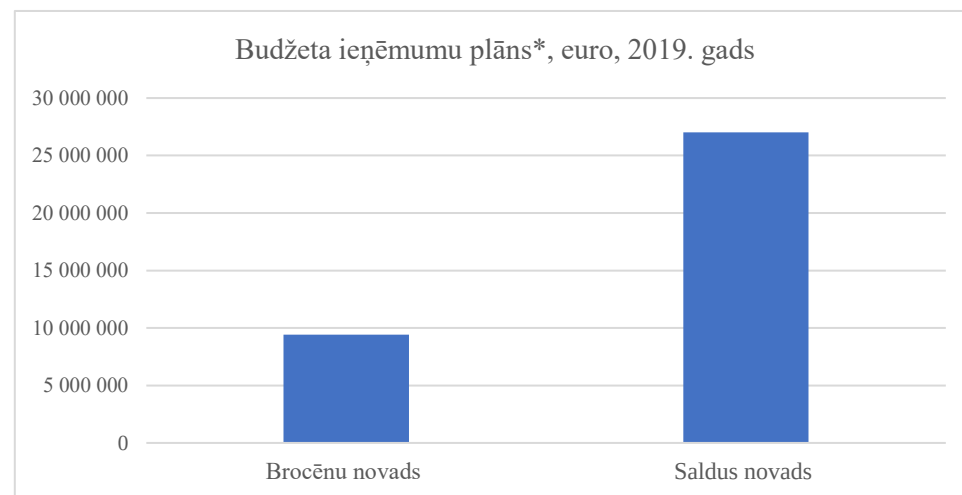
(Dati: Valsts kases - Pārskats par pamatbudžeta izpildi (2018. gada decembris), https://e2.kase.gov.lv/pub5.5_pasv/code/pub.php?module=pub)

4.2. 2019. gada budžeta ieņēmumu plāns

Pašvaldība	Budžeta ieņēmumu plāns*, euro	EUR/iedz.
Brocēnu novads	9 420 458	1675,6
Saldus novads	27 012 549	1204,7

*pamatbudžets un speciālais budžets uz 30.04.2019.

(Dati: Finanšu ministrija (turpmāk — FM))

Pašvaldības profils — **SALDUS** NOVADS

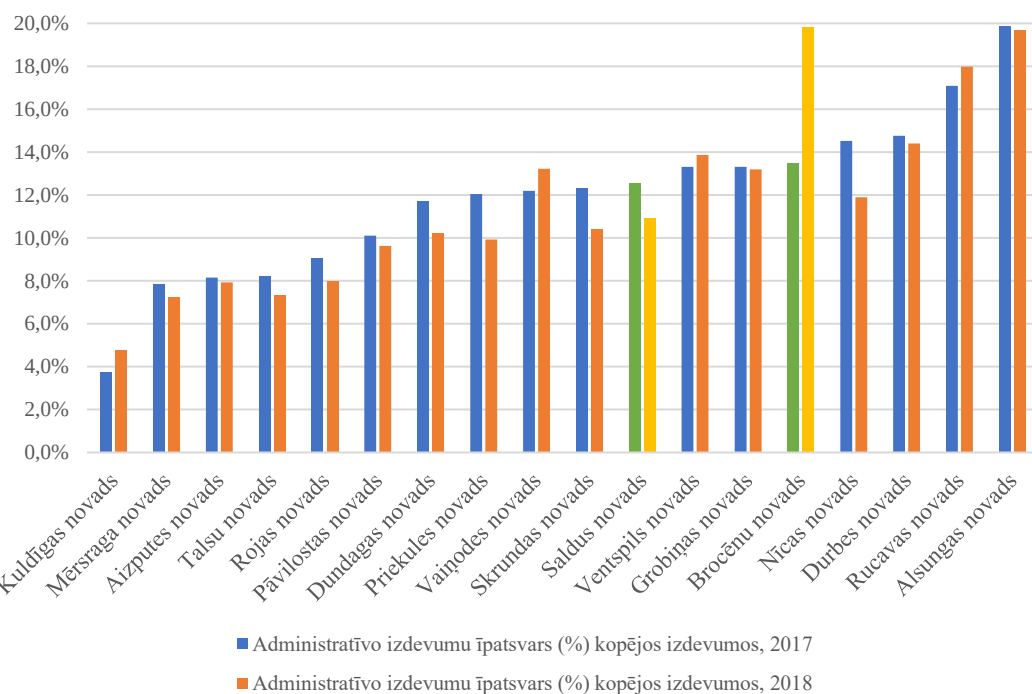
4.3. Administratīvie izdevumi

Esošās pašvaldību teritorijas	2017				2018 (iespējamās izmaiņas)			
	Administratīvie izdevumi, % no kopējiem izdevumiem		Administratīvie izdevumi uz 1 iedzīvotāju, euro		Administratīvie izdevumi, % no kopējiem izdevumiem		Administratīvie izdevumi uz 1 iedzīvotāju, euro	
	Rādītājs	Vieta 110 grupā, sākot ar mazāko īpatsvaru*	Rādītājs	Vieta 110 grupā, sākot ar mazākajiem izdevumiem*	Rādītājs	Vieta 110 grupā, sākot ar mazāko īpatsvaru*	Rādītājs	Vieta 110 grupā, sākot ar mazākajiem izdevumiem*
Brocēnu novads	13,5	94	153,9	91	19,8	109	253,4	108
Saldus novads	12,6	82	143,8	85	10,9	73	157,1	81

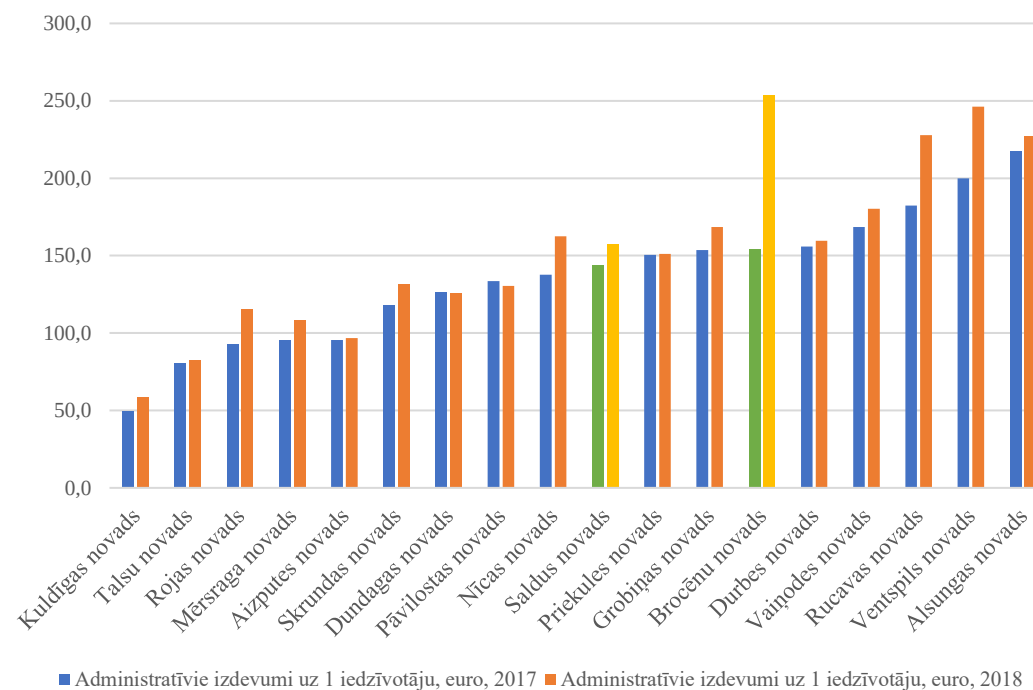
*republikas pilsētām vieta 9 grupā

(Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (turpmāk — VARAM) aprēķins)

Administratīvo izdevumu īpatsvars (%) kopējos izdevumos, Kurzemes plānošanas reģions, 2017. un 2018. gads

Administratīvie izdevumi uz 1 iedzīvotāju, euro, Kurzemes plānošanas reģions, 2017. un 2018. gads

Pašvaldības profils — **SALDUS** NOVADS

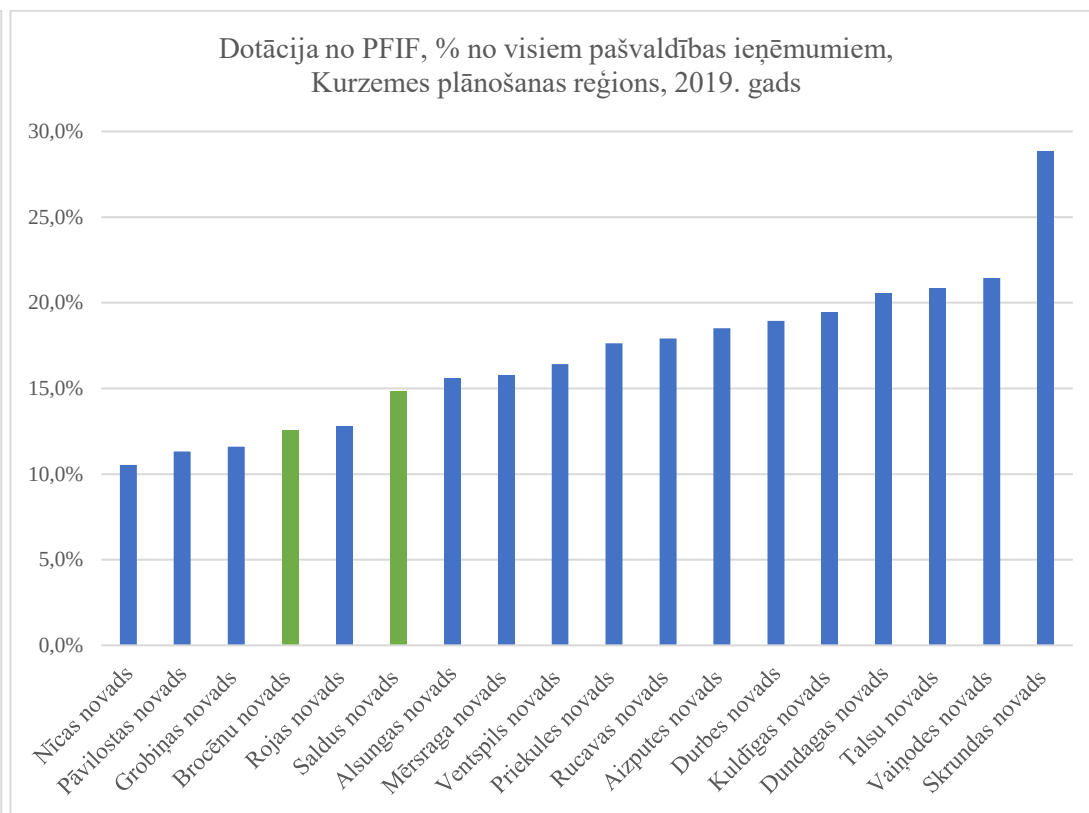
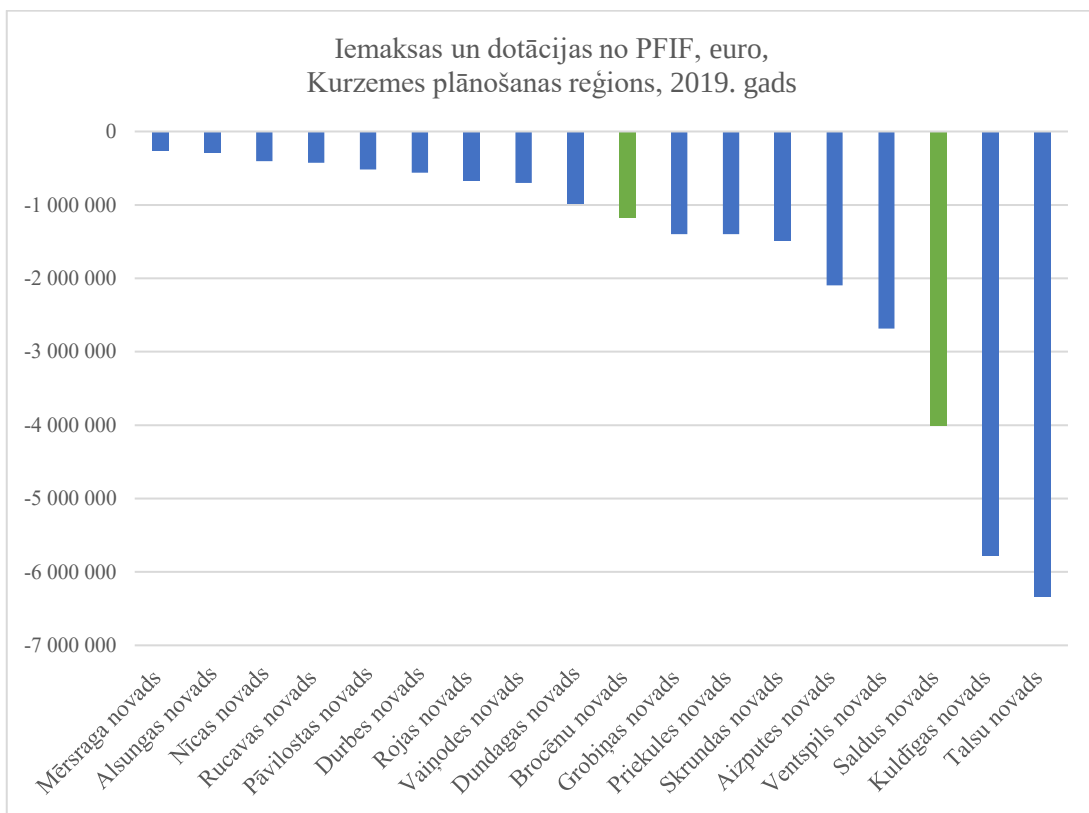
4.4. Iemaksas pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondā (PFIF)

Esošās pašvaldību teritorijas	2019			
	Iemaksas PFIF, EUR		Dotācija no PFIF, % no visiem pašvaldības ieņēmumiem	
	Rādītājs	Vieta 110 grupā, sākot ar lielākajām iemaksām*	Rādītājs	Vieta 101 dotāciju saņēmēja grupā, sākot ar mazāko īpatsvaru**
Brocēnu novads	-1 184 895	66	12,6	36
Saldus novads	-4 010 339	102	14,8	43

*republikas pilsētām vieta 9 grupā

**republikas pilsētām vieta 6 dotāciju saņēmēju grupā

(FM dati)

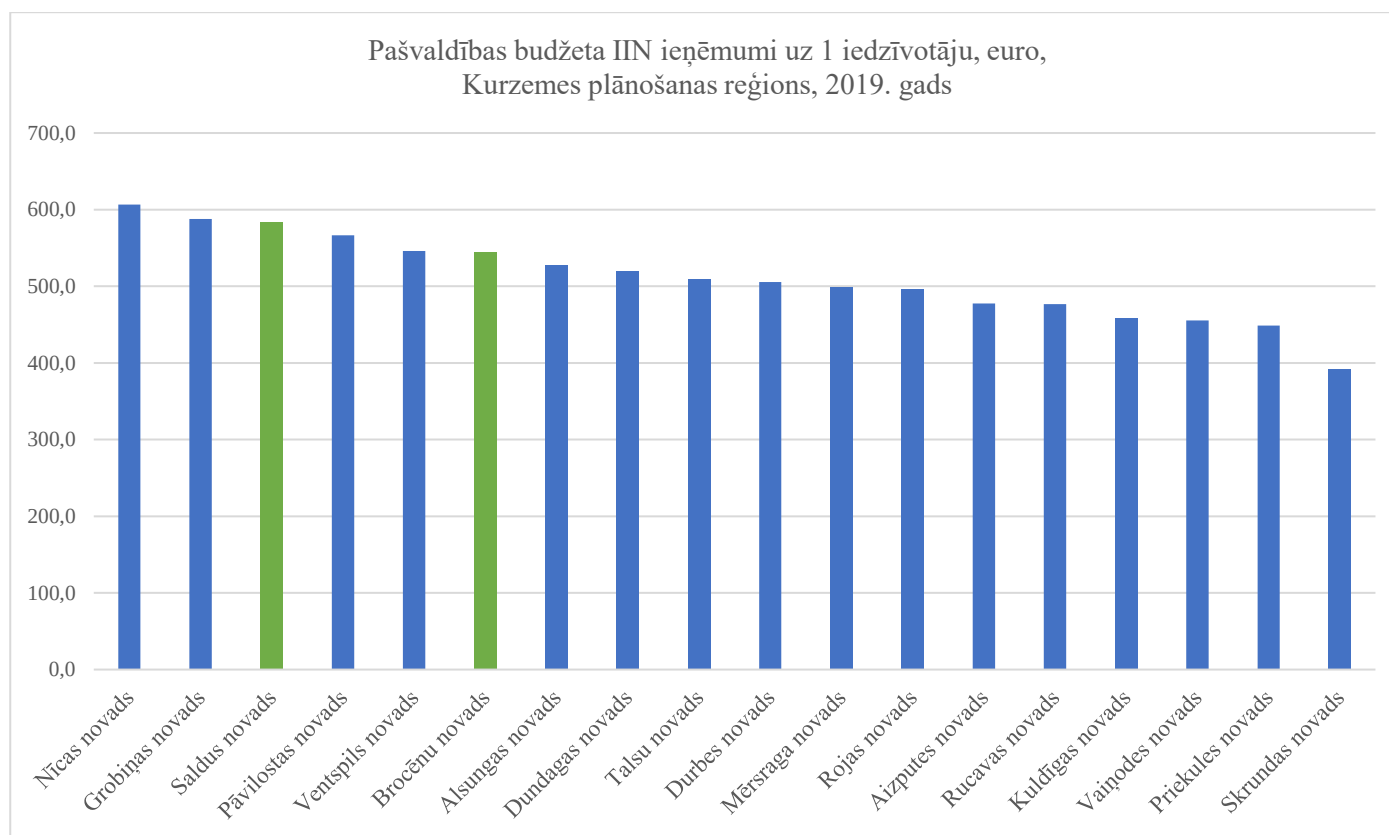

Pašvaldības profils — **SALDUS** NOVADS

4.5. Pašvaldības budžeta iedzīvotāju ienākumu nodokļa (IIN) ieņēmumi uz 1 iedzīvotāju

Esošās pašvaldību teritorijas	2019	
	Pašvaldības budžeta IIN ieņēmumi uz 1 iedzīvotāju (EUR)	
	Rādītājs	Vieta 110 grupā, sākot ar lielākajiem ieņēmumiem*
Brocēnu novads	545,3	48
Saldus novads	583,6	36

*republikas pilsētām vieta 9 grupā
(FM dati)

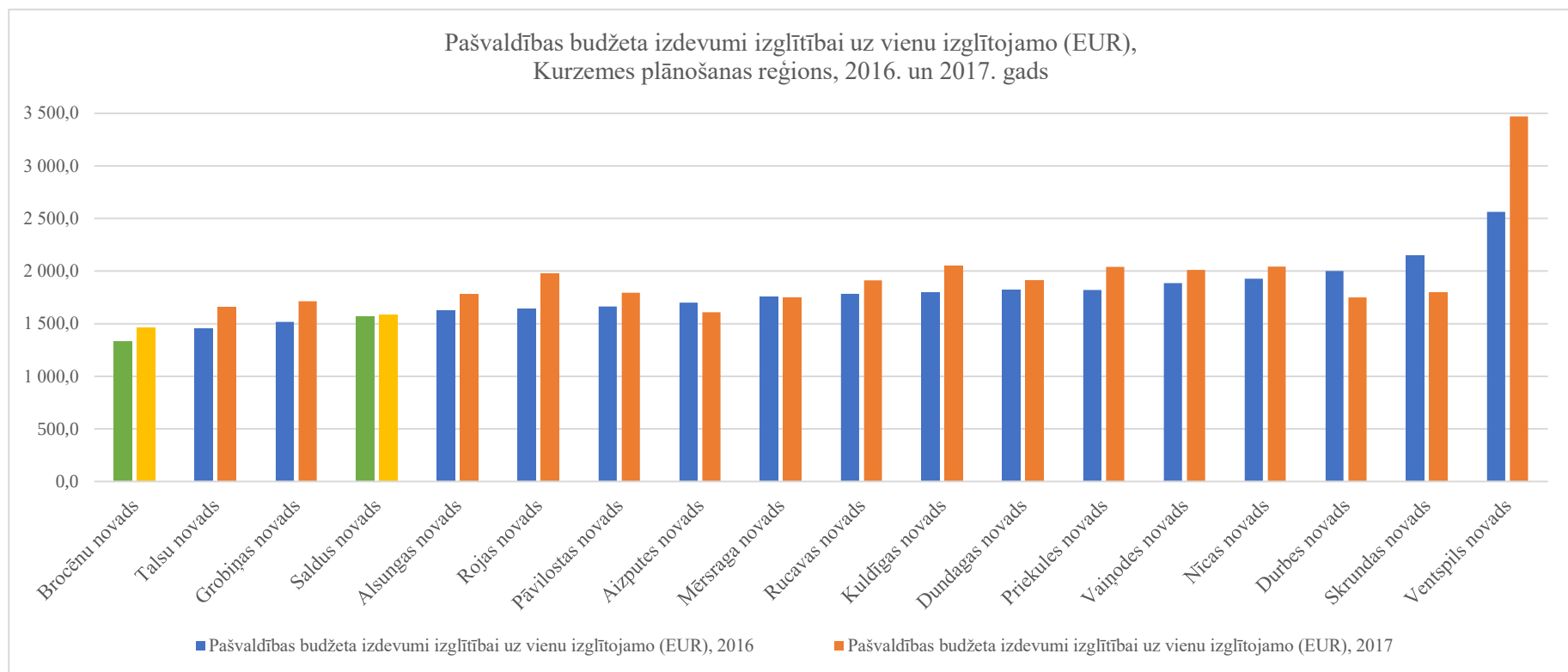
Pašvaldības profils — **SALDUS** NOVADS

4.6. Pašvaldības budžeta izdevumi izglītībai uz vienu izglītojamo

Esošās pašvaldību teritorijas	2016		2017	
	Pašvaldības budžeta izdevumi izglītībai uz vienu izglītojamo (EUR, RAIM aprēķins)		Pašvaldības budžeta izdevumi izglītībai uz vienu izglītojamo (EUR, RAIM aprēķins)	
	Rādītājs	Vieta 110 grupā, sākot ar mazākajiem izdevumiem*	Rādītājs	Vieta 110 grupā, sākot ar mazākajiem izdevumiem*
Brocēnu novads	1 335,1	10	1 465,5	10
Saldus novads	1 569,1	29	1 582,6	19

*republikas pilsētām vieta 9 grupā

(Reģionālās attīstības indikatoru moduļa (RAIM) dati)

5. Investīcijas

Informācija par Eiropas Savienības fondiem (2014.-2020. gada periodā) un Emisijas kvotu izsoles instrumentu Brocēnu un Saldus novados:

Brocēnu novada pašvaldības Sabiedrības ar ierobežotu atbildību “BROCĒNU SILTUMS” iesniegtie projekti VARAM kompetences jomās:

Nr. p.k.	SAM vai pasākums	Projekta nosaukums	Kopējās izmaksas, €	ES fondu daļa, €	Projekta ietvaros sasniedzamie iznākuma rādītāji	Projekta statuss
1.	5.3.1. “Ūdenssaimniecība”	Brocēnu ūdenssaimniecības attīstība, 2.kārta	737 401	227 624	Uzlaboto notekūdeņu attīrīšanas sistēmu apkalpoto iedzīvotāja skaita pieaugums – plānotā vērtība 239 iedzīvotāji, 2019. gadā sasniegtā vērtība – 39 iedzīvotāji	Noslēgts līgums. Ieviešana
KOPĀ			737 401	227 624	Kopsavilkums – 1 projekts īstenošanas stadijā. Būtiski pievērst pastiprinātu uzmanību rādītāju izpildei (nesasniegšanas gadījumā proporcionāli jāatmaksā ES fondu finansējums).	

Noraidītie, atsauktie vai konkursu neizturējušie Brocēnu novada pašvaldības projekti:

- SAM 3.3.1. priekšatlases** ietvaros tika iesniegti divi projektu ideju koncepti, taču tie neiekļuva projektu sarakstā finansējuma trūkuma dēļ.
- SAM 4.2.2. priekšatlase** tika iesniegtas 3 projekta idejas:
 - “Energoefektivitātes paaugstināšana Brocēnu novada pašvaldības PII “Varavīksne”” (ERAF finansējums – 99 600 EUR);
 - “Energoefektivitātes paaugstināšana Brocēnu novada pašvaldības PII “Mūsmājas”” (ERAF finansējums – 185 600 EUR);
 - “Energoefektivitātes paaugstināšana Brocēnu novada kultūras un izglītības centrā” (ERAF finansējums – 198 299 EUR).

Vērtēšanas rezultātā neviena no projektu idejām netika virzīta tālāk projektu iesniegšanai Centrālajā finanšu un līgumu aģentūrā nepietiekama ERAF finansējuma dēļ. No 205 iesniegtajām projektu idejām ERAF finansējums pietika tikai 67 projektiem, kas plāno sasniegt augstākus energoefektivitātes u.c. rādītājus. Brocēnu novada projektu idejas vērtēšanas rezultātā ierindojās attiecīgi 96., 151. un 188. vietā.

Saldus novada pašvaldības un SIA “Saldus komunālserviss” iesniegtie projekti VARAM kompetences jomās (2014.-2020.):

Nr. p.k.	SAM vai pasākums	Projekta nosaukums	Kopējās izmaksas, €	ES fondu finansējums, €	Projekta ietvaros sasniedzamie iznākuma rādītāji	Projekta statuss
1.	3.3.1. “Publiskā infrastruktūra uzņēmējdarbībai”	Saldus pilsētas centra iekšējam apvedceļam pieguļošās teritorijas revitalizācija	2 951 714	391 617	Jaunizveidoto darba vietu skaits – 7, sasniegtā vērtība – 0. Nefinanšu investīcijas – 417 055 €, sasniegtā vērtība 0. Komersantu skaits, kas guvuši atbalstu, plānotā vērtība – 8, sasniegtā vērtība – 0.	Iesniegts

Pašvaldības profils — **SALDUS** NOVADS

2.	4.2.2. “Pašvaldību ēku energoefektivitāte”	Novadnieku pagasta administratīvās ēkas ar sporta zāli energoefektivitātes paaugstināšana	284 159	226 775	Primārās enerģijas patēriņa samazinājums – sasniegtā vērtība 217 377 kWh/gadā. Siltumnīcefekta gāzu samazinājums – sasniegtā vērtība 39,446 CO ₂ ekvivalenta tonnas/gadā. No atjaunojamiem energoresursiem saražotā papildjauda – sasniegtā vērtība 0,007312 MW.	Pabeigts
3.		Energoefektivitātes paaugstināšana sporta nama ēkā Jelgavas ielā 6, Saldū	2 263 989	277 238	Primārās enerģijas patēriņa samazinājums – plānotā vērtība 227 851 kWh/gadā. Siltumnīcefekta gāzu samazinājums – plānotā vērtība 46,648 CO ₂ ekvivalenta tonnas/gadā. No atjaunojamiem energoresursiem saražotā papildjauda – plānotā vērtība 0,015 MW.	Noslēgts līgums. Ieviešanā
4.	5.3.1. “Ūdenssaimniecība”	Saldus ūdenssaimniecības attīstības III kārtā	3 189 130	1 581 600	Uzlaboto notekūdeņu attīrīšanas sistēmu apkalpoto iedzīvotāja skaita pieaugums – plānotā vērtība 714 iedzīvotāji, sasniegtā vērtība 0.	Noslēgts līgums. Ieviešanā
5.	5.6.2. “Degradēto teritoriju atjaunošana”	Publiskās infrastruktūras kvalitātes uzlabošana pašvaldības autoceļa “Gaļas kombināts- Straumēni” teritorijā	600 929	499 834	Jaunizveidoto darba vietu skaits – 12, sasniegtā vērtība – 14. Nefinanšu investīcijas – 701 250 €, sasniegtā vērtība 1 501 569 €. Atjaunotās degradētās teritorijas platība, plānotā vērtība – 4,8296 ha, sasniegtā vērtība - 4,8296 ha	Pabeigts
6.		Uzņēmējdarbības vides attīstība Saldus pilsētas centrālās daļas teritorijā	373 640	317 594	Jaunizveidoto darba vietu skaits – 11, sasniegtā vērtība – 0. Nefinanšu investīcijas – 152 681 €, sasniegtā vērtība 0 €. Atjaunotās degradētās teritorijas platība, plānotā vērtība – 0,8268 ha, sasniegtā vērtība - 0 ha.	Pabeigts
7.		Uzņēmējdarbības vides attīstība Saldus pilsētas Dienvidu daļā, pārbūvējot publisko infrastruktūru.	3 883 695	1 762 470	Jaunizveidoto darba vietu skaits – 29, sasniegtā vērtība – 0. Nefinanšu investīcijas – 1 769 000 €, sasniegtā vērtība 0 €. Atjaunotās degradētās teritorijas platība, plānotā vērtība – 5,5715 ha, sasniegtā vērtība - 0 ha	Noslēgts līgums. Ieviešanā
8.		Uzņēmējdarbības vides attīstība Saldus pilsētas ziemeļu daļā, pārbūvējot publisko infrastruktūru.	6 773 635	1 151 768	Jaunizveidoto darba vietu skaits – 12, sasniegtā vērtība – 0. Nefinanšu investīcijas – 734 316 €, sasniegtā vērtība 0 €. Atjaunotās degradētās teritorijas platība, plānotā vērtība – 8.58 ha, sasniegtā vērtība - 0 ha	Iesniegts
KOPĀ			20 320 891	6 208 896		

Emisijas kvotu izsoles instruments (EKII)						
Nr. p.k.	Iesniedzējs	Projekta nosaukums	Kopējās izmaksas, €	EKII daļa, €	Projekta ietvaros sasniedzamie iznākuma rādītāji	Projekta statuss
1.	Saldus novada pašvaldība	Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana ar viedajām pilsētvides tehnoloģijām Saldus pilsētā	589 470	406 273	Siltumnīcefekta gāzu samazinājums – plānots 41,632 CO ₂ ekvivalenta tonnas/gadā.	Noslēgts līgums. Ieviešanā
KOPĀ (ES fondu un EKII) projekti Saldus novada pašvaldībā			20 910 361	6 615 169	Kopsavilkums – 3 projekti pabeigti, 4 projekti ir īstenošanas stadijā, 2 projekti iesniegti. Būtiski pievērst pastiprinātu uzmanību rādītāju izpildei (nesasniegšanas gadījumā proporcionāli jāatmaksā ES fondu finansējums).	

Noraidītie, atsauktie vai konkursu neizturējušie Saldus novada pašvaldības projekti:

- SAM 4.2.2. priekšatlasē** tika iesniegta **vēl viena projekta ideja** – “Saldus peldbaseina ēkas energoefektivitātes paaugstināšana” (ERAF finansējums – 480 618 EUR).
Vērtēšanas rezultātā projekta ideja netika virzīta tālāk projektu iesniegšanai Centrālajā finanšu un līgumu aģentūrā nepietiekama ERAF finansējuma dēļ. No 205 iesniegtajām projektu idejām ERAF finansējums pietika tikai 67 projektiem, kas plāno sasniegt augstākus energoefektivitātes u.c. rādītājus. Saldus novada projekta ideja vērtēšanas rezultātā ierindojās 94. vietā.

Pašvaldībai vēl nav iesniegti projekti par ERAF finansējumu 30 108 € degradēto teritoriju atjaunošanai (SAM 5.6.2.).

(Informācija: VARAM Investīciju politikas departaments)

6. Darbaspēka migrācija

Pašvaldība	Strādā pie sevis (%)	Brauc strādāt uz citām pašvaldībām		Nodrošina darbu citām pašvaldībām	
		<i>Pašvaldība</i>	%	<i>Pašvaldība</i>	%
Brocēnu novads	29,0%	Rīga	29,2%	Saldus novads	3,2%
		Saldus novads	23,0%	Skrundas novads	0,8%
		Babītes novads	1,5%	Jaunpils novads	0,6%
		Mārupes novads	1,4%	Aizputes novads	0,3%
		Liepāja	1,3%	Kuldīgas novads	0,2%
		Tukuma novads	1,2%	Kandavas novads	0,2%
		Jelgavas novads	1,2%	Auces novads	0,2%
		Ķekavas novads	1,1%	Dobeles novads	0,1%
		Dobeles novads	0,9%	Rundāles novads	0,1%
		Kuldīgas novads	0,9%	Naukšēnu novads	0,1%
Saldus novads	56,9%	Rīga	23,2%	Brocēnu novads	23,0%
		Brocēnu novads	3,2%	Skrundas novads	6,5%
		Mārupes novads	1,7%	Vaiņodes novads	3,6%
		Liepāja	1,6%	Priekules novads	2,1%
		Ķekavas novads	1,4%	Aizputes novads	1,9%
		Kuldīgas novads	1,1%	Kuldīgas novads	1,7%
		Tukuma novads	1,0%	Auces novads	1,3%
		Jelgava	0,8%	Alsungas novads	1,1%
		Babītes novads	0,7%	Rucavas novads	0,9%
		Talsu novads	0,6%	Pāvilostas novads	0,8%

Pašvaldība (pēc ATR), kurā strādās	Pašvaldības nodarbināto personu īpatsvars, %
Saldus novads	58,5
Rīga	24,4
Mārupes novads	2,5
Liepājas novads	2,2
Jelgavas novads	1,6
Tukuma novads	1,6
Kuldīgas novads	1,4
Ķekavas novads	1,4
Dobeles novads	0,9
Talsu novads	0,8
Ventspils novads	0,7
Siguldas novads	0,5
Salaspils novads	0,6
Ādažu novads	0,6

* **Indikatīvi.** Aprēķins no Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (VSAA) datiem par 2018. gadu (balstoties uz iedzīvotāju deklarētās dzīvesvietas adresi un uzņēmumu juridisko adresi)

7. Pašvaldību iespējas uzņēmējdarbības veicināšanā

Pašvaldība	Grants – biznesa ideju konkurss	Pašvaldības nekustamā īpašuma (telpu) izmantošanas iespēja uzņēmējiem	Zemes un telpu nomas atlaides
Brocēnu novads	nē	jā	jā
Saldus novads	nē	jā	nē

(Avots: VARAM iesūtītās pašvaldību anketas, 2019. gads)

8. Vispārējās izglītības iestādes

N.p.k.	Pašvaldība	Izglītības iestāde	Skolēnu skaits 2018./2019. m.g.
1.	Brocēnu novads	Brocēnu vidusskola	571
2.		Blīdenes pamatskola	92
3.		Gaiķu pamatskola	30
4.		Remtes pamatskola	28
Kopā Brocēnu novadā:			721
5.	Saldus novads	Saldus vidusskola	582
6.		Druvas vidusskola	467
7.		Nīgrandes pagasta Kalnu vidusskola	171
8.		Saldus pamatskola	400
9.		Cieceres internātpamatskola	155
10.		Ezeres pamatskola	99
11.		Zirņu pamatskola	92
12.		Rubas pamatskola	73
13.		Lutriņu pamatskola	72
14.		Pampāļu pamatskola	45
15.		Jaunlutriņu pamatskola	42
16.		Kursīšu pamatskola	39
17.		Striķu sākumskola	59
Kopā Saldus novadā:			2296
Kopā apvienotajā Saldus novadā:			3017

Profesionālās izglītības iestādes:

N.p.k.	Pašvaldība	Izglītības iestāde	Skolēnu skaits 2018./2019. m.g.
1.	Saldus novads	Saldus tehnikums (Izglītības un zinātnes ministrijas pakļautībā)	652

(Avoti: <https://izm.kartes.lv>, <https://izm.gov.lv/lv/publikacijas-un-statistika/statistika-par-izglitibu/statistika-par-profesionalo-izglitibu/2018-2019-m-g-3> un pašvaldību mājaslapas)

9. Pārvaldība un pakalpojumi

9.1. Valsts un pašvaldības vienotie klientu apkalpošanas centri

- Brocēnu VPVKAC

VPVKAC ir izveidoti Brocēnu novadā.

Vieta 2018.g.	VPVKAC	Mēnešu skaits	Pakalpojumu skaits	Pakalpojumu skaits vidēji mēnesī				Skaita izmaiņas	
		Kopā	Kopā	Kopā	2016.g.	2017.g.	2018.g.	Vizuāli	%
47.	Brocēnu	36	1157	32,1	20,3	45,9	35,1	↓	-24%

* Pakalpojumu skaits vidēji mēnesī 2018. gadā dalīts ar pakalpojumu skaitu vidēji mēnesī 2017. gadā.

(Statistikas datu avots: www.pakalpojumucentri.lv, novada nozīmes VPVKAC sniegtie pakalpojumi no 2015. līdz 2018. gadam, ranžēti pēc vidēji mēnesī sniegto pakalpojumu skaitu 2018. gadā)

9.2. Pagastu pārvalžu izvietojums

Pašlaik esošais novads	Pagasti	Pagastu pārvaldes
Brocēnu novads	1. Blīdenes pagasts 2. Brocēnu pilsēta 3. Cieceres pagasts 4. Gaiķu pagasts 5. Remtes pagasts	○ Blīdenes pagasta pārvalde ○ Gaiķu pagasta pārvalde ○ Remtes pagasta pārvalde
Saldus novads	6. Ezeres pagasts 7. Jaunauces pagasts 8. Jaunlutriņu pagasts 9. Kursīšu pagasts 10. Lutriņu pagasts 11. Nīgrandes pagasts 12. Novadnieku pagasts 13. Pampāļu pagasts 14. Rubas pagasts 15. Saldus pagasts 16. Saldus pilsēta 17. Šķēdes pagasts 18. Vadakstes pagasts 19. Zaņas pagasts 20. Zirņu pagasts 21. Zvārdes pagasts	○ Apvienotā Jaunauces un Rubas pagastu pārvalde ○ Apvienotā Jaunlutriņu un Šķēdes pagastu pārvalde ○ Ezeres pagasta pārvalde ○ Kursīšu pagasta pārvalde ○ Lutriņu pagasta pārvalde ○ Nīgrandes pagasta pārvalde ○ Novadnieku pagasta pārvalde ○ Pampāļu pagasta pārvalde ○ Saldus pagasta pārvalde ○ Vadakstes pagasta pārvalde ○ Zaņas pagasta pārvalde ○ Zirņu pagasta pārvalde ○ Zvārdes pagasta pārvalde

(Avoti: pašvaldību mājaslapas)

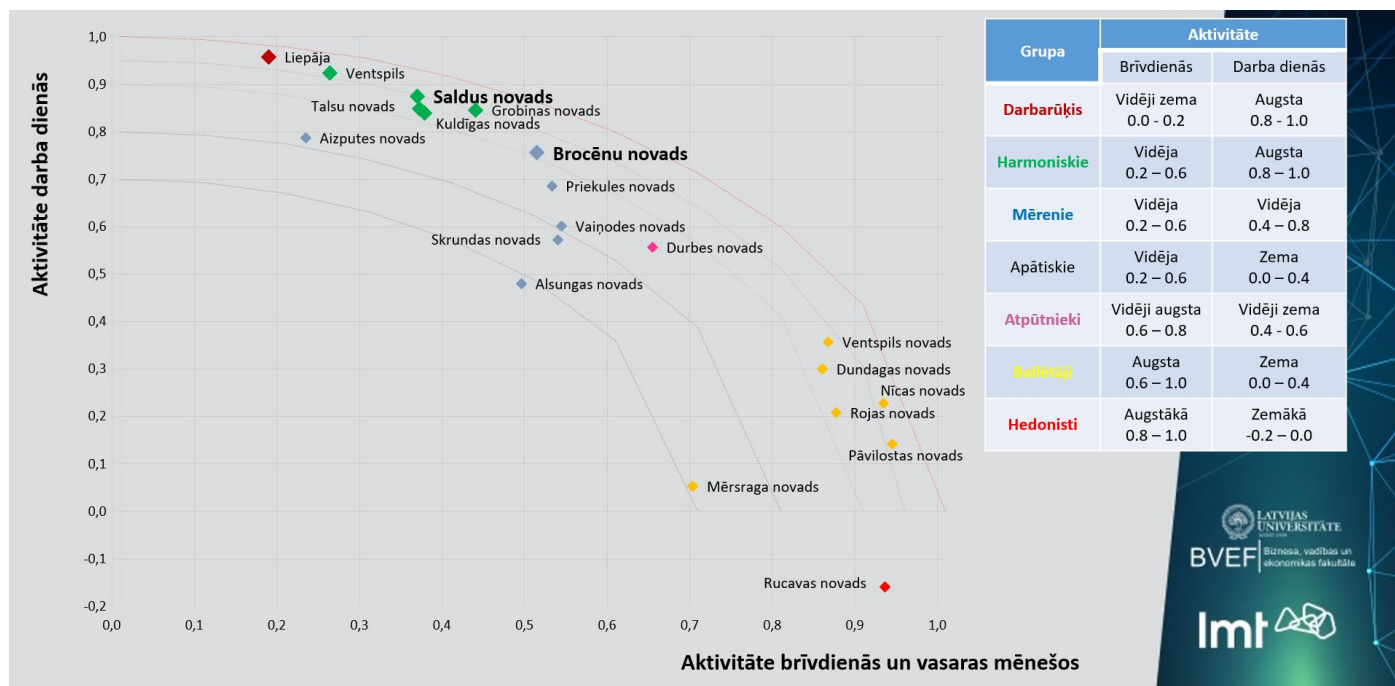
10. Pašvaldību sadarbība

- **SIA Saldus medicīnas centrs** (Brocēnu, Saldus novadu pašvaldības)
- **Saldus novada un Brocēnu novada pašvaldības apvienotās civilās aizsardzības komisija** (Brocēnu, Saldus novadu pašvaldības)
- **Saldus pilsētas bibliotēka — reģiona galvenā bibliotēka** (Brocēnu, Saldus novadu pašvaldības)

(Avoti: VARAM iesūtītās pašvaldību anketas, 2019. gads; pašvaldību mājaslapas)

11. Teritoriju ekonomiskās aktivitātes izvērtējums

Latvijas Universitātes Biznesa, vadības un ekonomikas fakultātes veiktā “Latvijas administratīvo teritoriju ekonomiskās aktivitātes un iedzīvotāju iekšējās aktivitātes svārstību izvērtējuma, izmantojot mobilā tīklā noslodzes datus” sākotnējie rezultāti

Latvijas novadu klasteru raksturojums:

- **“Darbarūķi”** – augsta aktivitāte darba dienās, bet vidēji zema aktivitāte brīvdienās. Tas ir Latvijas ekonomikas dzinējspēks, bet pilnībā neizmanto brīvdienas potenciālu. Nepieciešams attīstīt pakalpojumu sektoru un ir augsta atkarība no ekonomiskās aktivitātes svārstībām.
- **“Harmoniskie”** – augsta aktivitāte darbdienās un vidēja aktivitāte brīvdienās. Klasteris raksturojams ar līdzsvarotu attīstību, bet nepietiekamiem resursiem nākamajam izrāvienam. Atkarībā no prioritātēm, nepieciešams attīstīt ražošanas vai pakalpojumu sektoru, bet nepareizi izvēlētas prioritātes var sadrumstalot pieejamos resursus.
- **“Mērenie”** – vidēja ekonomiskā aktivitāte darbdienās un brīvdienās. Klasteris raksturojams ar vienmērīgo aktivitāti, kur nav pietiekami izmantots resursu potenciāls. Nepieciešams paaugstināt darba produktivitāti un ekonomisko potenciālu, pretējā gadījumā samazinās ekonomiskā aktivitāte un reģiona attīstība.
- **“Apātiskie”** – zema aktivitāte darbdienās un vidēja aktivitāte brīvdienās. Ir brīvdienas potenciāls, bet zema ekonomiskā aktivitāte darbdienās. Nepieciešams attīstīt pakalpojumu sektoru un mainīt reģiona attīstības stratēģiju, draud reģiona degradācija.
- **“Atpūtnieki”** – vidēji zema aktivitāte darbdienās, bet vidēji augsta aktivitāte brīvdienās. Labi izmanto brīvdienas potenciālu, bet neizmanto darba dienu potenciālu. Nepieciešams attīstīt ražošanas sektoru un mainīt reģiona attīstības stratēģiju. Pastāv vidēji augsta atkarība no iedzīvotāju pirkspējas līmeņa.
- **“Ballētāji”** – zema aktivitāte darba dienās, bet augsta aktivitāte brīvdienās. Plaukst un zēl brīvdienās, bet klusums darba dienās. Nepieciešams attīstīt ražošanas sektoru un mainīt reģiona attīstības stratēģiju. Pastāv augsta atkarība no iedzīvotāju pirkspējas līmeņa.
- **“Hedonisti”** – minimāla aktivitāte darbdienās, bet maksimāli augsta aktivitāte brīvdienās. Nav ražošanas sektora ekonomiskā potenciāla. Nepieciešams attīstīt ražošanas sektoru un mainīt reģiona attīstības stratēģiju. Pastāv maksimāla atkarība no iedzīvotāju pirkspējas līmeņa.